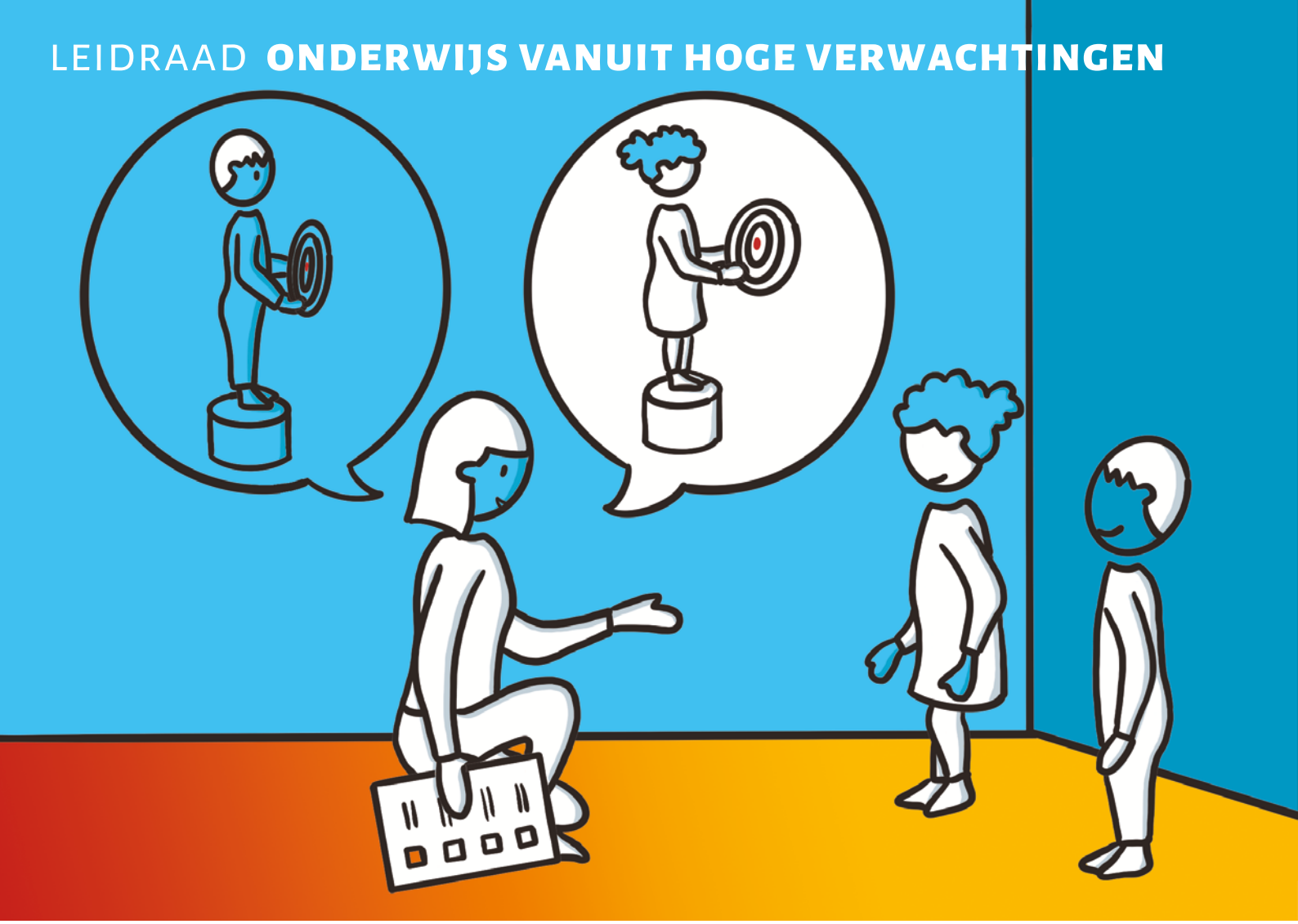

ACTIVITEITEN BIJ AANBEVELING

4 WERK VANUIT HOGE VERWACHTINGEN: STEL HELDERE LEERDOELEN

De leidraad 'Onderwijs vanuit hoge verwachtingen' geeft inzicht in de invloed van leerkrachtverwachtingen op de leerprestaties van leerlingen. De leidraad is opgebouwd uit zes aanbevelingen om te kunnen handelen vanuit hoge verwachtingen. In deze bijlage staan de volgende twee concrete activiteiten uitgewerkt die horen bij de vierde aanbeveling:

- **Typen doelen onderzoeken**
- **Feedback onder de loep**

Met de activiteiten kun je als leerkracht, schoolleider, intern begeleider of andere onderwijsprofessional onderzoeken op welke manier je werkt met leerdoelen en of je feedback aansluit bij de leerdoelen van leerlingen.

Activiteit: Typen doelen onderzoeken

Zie onderstaande tabel voor verschillende typen doelen.

Type doel	Omschrijving
Leerdoel	Een doel gericht op meer kennis, begrip en/of vaardigheid dan het huidige niveau van de leerling.
Prestatiedoel	Een doel gericht op een prestatie in vergelijking met andere leerlingen.
Activiteit	Iets wat een leerling gaat *doen*.
Product	Iets wat een leerling gaat *maken*.

Zet de doelen die je in de klas behandelt op een rijtje. Kies bijvoorbeeld een bepaalde dag of week, of een blok of project van een bepaald vak. Beantwoord onderstaande vragen.

- Welk type doelen komen voor in jouw rijtje?
- Stel je doelen voor de hele groep of voor individuele leerlingen?
  Wanneer doe je het een en wanneer het ander?
- Hoe zou je meer kunnen werken vanuit leerdoelen die zowel uitdagend als realistisch zijn?

Activiteit: Feedback onder de loep

Er zijn veel definities van feedback. De definities van tien jaar feedbackonderzoek zijn geanalyseerd om te onderzoeken wat de belangrijkste elementen zijn. Dit zijn dat feedback informatie geeft over hoever een leerling nog verwijderd is van het doel en wat de leerling kan doen om het te bereiken:

> *Feedback is informatie die je aan een leerling geeft over de vergelijking tussen de geobserveerde prestatie of het gedrag van de leerling en het te bereiken doel. Feedback wordt gegeven met de intentie om de prestatie of het gedrag te verbeteren.*
>
> *(zoals gebruikt in Van den Bergh et al., 2013).*

Bij feedback die effectief is om leerprocessen te bevorderen, worden altijd drie vragen van de leerling beantwoord. Dit zijn de feedbackvragen:

1. Waar werk ik naartoe? (feed up: de leerdoelen en succescriteria)
2. Hoe doe ik het tot nu toe? (feedback)
3. Hoe nu verder? (feed forward)

Om je eigen feedback onder de loep te nemen, kun je het volgende doen:

- Maak een film of geluidsopname van jezelf waarin je feedback geeft aan een of meerdere leerlingen.
- Bekijk/ beluister je eigen feedback en analyseer het door de volgende vragen te beantwoorden:

1. Wat was het leerdoel? Wat waren de succescriteria?
1. Koppel je in je feedback terug naar het leerdoel en/of de succescriteria?
2. Benoem je wat de leerling goed doet of goed begrijpt, of help je de leerling dat zelf te beoordelen?
3. Benoem je wat de leerling nog niet goed doet of nog niet goed begrijpt, of help je de leerling dat zelf te beoordelen?
4. Geef je tips of instructies die de leerling dichter bij het doel brengen, of bespreek je hoe de leerling zelf de volgende stap kan kiezen?

Bron: Van den Bergh, L., Ros, A., & Beijaard, D. (2013).Teacher feedback during active learning: Current practices in primary schools. *British Journal of Educational Psychology*, 83(2), 341-362.